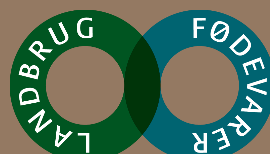

**Version 2
November 2022**

Fakta om Fugleinfluenza

FORMÅL

Formålet med denne rapport er at samle Fødevarestyrelsens og Landbrug & Fødevars information og anbefalinger vedrørende fugleinfluenza. Tekster fra Fødevarestyrelsens hjemmeside er suppleret med en kort gennemgang af relevante ændringer i nyere lovtjekter, som Fødevarestyrelsens materiale ikke omfatter. Rapporten indeholder desuden materiale vedrørende fugleinfluenza, udarbejdet af henholdsvis Fødevarestyrelsen og Landbrug & Fødevarer. Materiale udarbejdet af Landbrug & Fødevarer er i overensstemmelse med Fødevarestyrelsens anbefalinger og gældende lovgivning. Opdateringen af denne rapport er udført november 2022 og er i overensstemmelse med aktuel lovgivning og anbefalinger på dette tidspunkt.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Formål.....	1
1. information og anbefalinger vedrørende fugleinfluenza	4
1.1. Hvad er fugleinfluenza?	4
1.2. Forekomst af fugleinfluenza	4
1.3. Sygdomstegn hos fjerkræ med fugleinfluenza	5
1.4. Smitte med fugleinfluenza	5
1.5. Kan jeg som producent blive smittet med fugleinfluenza	6
1.6. Kan man behandle mennesker mod fugleinfluenza?	7
1.7. Hvilke forholdsregler skal jeg tage, hvis der er fugleinfluenza i min besætning?	7
1.8. Behandling af fjerkræ.....	7
2. Overvågning	8
2.1. Rutineovervågning.....	8
2.2. Beskrivelse af prøveprogram.....	9
2.3. Early warning/tidlig varsling	10
2.4. Hvornår skal man kontakte sin praktiserende dyrlæge?	11
2.5. Informationsskrivelse ved handel med fjerkræ.....	11
3. Udbrud af fugleinfluenza.....	12
3.1. Indelukning af fjerkræ	12
3.2. Beskyt dit fjerkræ mod smitten	15
3.3. Min besætning rammes af fugleinfluenza.....	16
3.4. Zoner	17
3.5. Kompensation.....	19
4. Jagt	20
4.1. Jagt i zonerne	20
4.2. Spørgsmål og svar angående jagt.....	20
5. Eksport.....	21
6. Fødevarestyrelsens Spørgsmål og svar om fugleinfluenza	22
6.1. Om smitte	22
6.2. Om indeluknings- eller overdækningskravet og undtagelser herfra	22
6.3. Om hold af høns, ænder og andet fjerkræ	24
6.4. Om vilde fugle.....	25
6.5. Om fjerkrækød og æg.....	26
6.6. Særligt for katteejere	27
6.7. Særligt for hundeejere	27
6.8. Særligt for skoler og daginstitutioner	28
6.9. Særligt for naturvejledere	28
7. Gennemgang af nyeste lovgivning og retningslinjer.....	29
7.1. Dyresundhedsloven (Animal Health Law, AHL)	29
7.2. OIEs retningslinjer	29
Bilag 1. Vejledning til rutineovervågning af ænder, gæs og vagtler	31
Bilag 1.1. Prøveudtagning	31

Bilag 1.2. Indsendelse af prøver.....	32
Bilag 2. Plancher.....	34
Bilag 3. Generelle anbefalinger vedr. smittebeskyttelse mod AI.....	37

1. INFORMATION OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE FUGLEINFLUENZA

I dette afsnit er information og anbefalinger vedrørende fugleinfluenza samlet. Tekststykkerne er citeret direkte fra Fødevarestyrelsens hjemmeside. Nederst i hvert underafsnit er der link til original teksten.

1.1. HVAD ER FUGLEINFLUENZA?

Fugleinfluenza (aviær influenza) er en smitsom virussygdom, som rammer fugle. Sygdommen kan medføre en dødelighed hos fjerkræ på op til 100 %.

Alle fuglearter kan rammes af fugleinfluenza, men der er store variationer i de forskellige fuglearters følsomhed med hensyn til at udvikle egentlige symptomer på sygdommen. Kalkuner og høns er de mest følsomme, mens vandfugle generelt er langt mere modstandsdygtige.

Fugleinfluenza forårsages af vira af familien Orthomyxoviridae, slægten influenzavirus A. Influenza A-virus inddeles i undertyper på baggrund af deres H- og N-antigener.

For øjeblikket kendes der 16 H-undertyper (H1–H16) og 9 N-undertyper (N1–N9). Et influenza A-virus har 1 H-antigen og 1 N-antigen; alle kombinationer er tilsyneladende mulige. De mest sygdomsfremkaldende er fundet i undertyperne H5 og H7. Influenza A-virus er også fundet hos mennesker, heste, svin og enkelte andre pattedyr.

Influenza A-virus inddeles i to grupper på grundlag af deres evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- **Højpatogen aviær influenza (HPAI)**, som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- **Lavpatogen aviær influenza (LPAI)**, som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza.aspx>

1.2. FOREKOMST AF FUGLEINFLUENZA

Udbrud af højpatogen aviær influenza (HPAI) i fjerkræ kendes tilbage til år 1959, hvor det første udbrud med HPAI H5N1 skete i høns i Skotland. Frem til omkring år 2003 har der været ca. 20 udbrud med HPAI H5 eller H7 virus på verdensplan, og frekvensen af udbrud har været stigende. De fleste udbrud har været i høns, som typisk har involveret fra tusindvis til millioner af dyr.

I år 2003 ændrede situationen sig imidlertid dramatisk, idet HPAI H5N1 af asiatisk oprindelse blev vidt udbredt i dele af Asien og derefter bredte sig til Europa og Afrika, hvor virus har været årsag til udbrud i vilde fugle og/eller fjerkræ i over 60 lande, heraf 24 europæiske. Udover at være et problem i fjerkræproduktionen, anses HPAI H5N1 virus for at være en betydelig human trussel med mere end 300 fatale tilfælde og en frygt for, at dette virus vil kunne udvikle sig til et virus med høj dødelighed og med pandemisk potentiale.

I marts 2006 blev der for første gang i Danmark konstateret HPAI H5N1 i en død vild fugl. I alt blev der i 2006 fundet 44 tilfælde af HPAI H5N1 i døde vilde fugle i Danmark. I maj 2006 blev der for første gang i Danmark også konstateret udbrud af HPAI H5N1 i et hobbyfjerkræhold på Fyn. Det antages, at besætningen blev smittet fra de vilde fugle.

I 2016/2017 oplevede både Danmark og mange af de øvrige europæiske lande en større fugleinfluenzaepidemi forårsaget af HPAI H5N8. Sygdommen blev i Danmark konstateret i en

hobbyfjerkræbesætning på Nordsjælland og i et gåsehold på Maribo frilandsmuseum. Der blev tillige fundet adskillige døde vilde fugle, der var positive for HPAI H5N8.

I vinteren og foråret 2018 blev der konstateret en ny højpatogen fugleinfluenza virus i Europa nemlig HPAI H5N6. Danmark var det land, hvor der blev fundet flest, døde vilde fugle med sygdommen. Det var typisk rovfugle som ørne og musvåger, der blev fundet positive. Hen over sommeren og eftersommeren 2018 fortsatte man mod forventning med at finde døde vilde fugle med sygdommen specielt blandt svømmefugle og fasaner. Alle disse fund blev gjort i områderne omkring Smålandsfarvandet. Normalt vil man forvente, at virus forsvinder i den varme periode, når forårstrækket af fugle er overstået.

I forbindelse med det danske overvågningsprogram for lavpatogen fugleinfluenza af typen H5 og H7 hos fjerkræ og opdrættet fjervildt er der påvist LPAI (typerne H5N2, H5N3, H7N1 og H7N7) i flere besætninger med svømmefugle. I de fleste tilfælde antages smitten at være kommet fra vilde fugle, men i ét tilfælde var der tale om kontaktsmitte mellem besætninger.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza.aspx>

Gennem de sidste to vintre, 2020/2021 og 2021/2022, er der set et stigende antal udbrud af højpatogen fugleinfluenza i både Danmark og i Europa.

1.3. SYGDOMSTEGN HOS FJERKRÆ MED FUGLEINFLUENZA

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør. Enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

De klassiske kliniske symptomer på HPAI er en pludselig høj dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Svømmefugle, der ikke er særligt modtagelige for sygdommen, viser kun svage eller ingen kliniske symptomer. Generelt er symptomerne mere markante, jo længere fuglene er i live. Tidslinjen for udviklingen af symptomer afhænger af virusset, fuglearten, den oprindelige infektionsdosis samt opdrætssystem.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza.aspx>

Der er i efteråret 2022 set smitte i flere nedskudte ænder, som ikke udviste sygdomstegn.

1.4. SMITTE MED FUGLEINFLUENZA

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Mennesker samt andre dyrearter end fjerkræ kan smittes med fugleinfluenza. Svin udgør et reservoir for visse influenza A-virus. Det er påvist, at nogle stammer af AI-virus kan inficere svin, og der er en risiko for, at inficerede svin kan overføre sygdommen til fjerkræ og andre modtagelige arter, herunder mennesker. Der har hidtil ikke været naturligt forekommende eksempler på, at svin har videreført AI-virus af undertype H5 og H7.

Katte er i sjældne tilfælde set smittet med AI-virus af typen H5N1. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle (fx katte, der fanger og æder vilde fugle smittet med aviær influenza). Desuden er det i meget sjældne tilfælde set, at andre kattedyr, sæler, hvaler, hunde, mink og ildere/fritter er smittet med aviær influenza.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza.aspx>

1.5. KAN JEG SOM PRODUCENT BLIVE SMITTET MED FUGLEINFLUENZA

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Mennesker, samt andre dyrearter end fjerkræ, kan smittes med fugleinfluenza. Svin udgør et reservoir for visse influenza A-virus. Det er påvist, at nogle stammer af AI-virus kan inficere svin, og der er en risiko for, at inficerede svin kan overføre sygdommen til fjerkræ og andre modtagelige arter, herunder mennesker. Der har hidtil ikke været naturligt forekommende eksempler på, at svin har videreført AI-virus af undertype H5 og H7.

Katte er i sjældne tilfælde set smittet med AI-virus af typen H5N1. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle (fx katte, der fanger og æder vilde fugle smittet med aviær influenza). Desuden er det i meget sjældne tilfælde set, at andre kattedyr, sæler, hvaler, hunde, mink og ildere/fritter er smittet med aviær influenza.

Fugleinfluenza udgør dog normalt ingen smitterisiko for mennesker. Smitte sker typisk ved tæt kontakt med smittede fugle eller deres ekskrementer.

Store mængder af virus formodes at blive udskilt via afføring fra influenzasmittede fugle, ligesom virus udskilles fra luftvejene. Smitte sker ved tæt kontakt med levende, smittede fugle eller fra støv, der indeholder tørrede og pulveriserede ekskrementer.

Hvis du selv har høns derhjemme, er det vigtigt, at du enten skifter eller vasker og desinficerer dit fodtøj, inden du går ind til dit fjerkræ, efter du har gået en tur i naturen.

I det følgende kan du læse en række generelle råd om smittebeskyttelse, så du undgår at sprede evt. smitte til andre steder – og selv undgår at blive smittet.

Vær bl.a. opmærksom på:

- Besøg i udlandet
- Håndtering af døde fugle fundet i naturen
- I zoner med udbrud af fugleinfluenza gælder særlige regler: Når du arbejder med fjerkræ, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du som minimum overholder følgende smittebeskyttende foranstaltninger:
 - Undgå i videst mulig omfang kontakt mellem eget fjerkræ og udefra kommende fugle.
 - Vask hyppigt hænder i varmt vand og sæbe eller alkoholbaserede desinfektionsmidler.
 - Rør kun ved fjerkræ, hvis det er nødvendigt, og vask hænder grundigt inden ejendommen forlades.
 - Skift fodtøj eller vask og desinficér* fodtøj før kontakt.
 - Anvend overtrækstøj ved besøg i fjerkræbesætninger, og lad overtrækstøjet blive på ejendommen efter endt besøg.
- Redskaber og andet, der har været anvendt til et fjerkræhold, bør ikke anvendes i andre fjerkræhold, medmindre det er grundigt rengjort og desinficeret*.
- Hold rent ved indgangen til stalden, i forrum og omkring fodersilo m.v.
- Lad ikke fremmede komme ind i stalden.
- Brug ikke regnvand til vanding af fuglene.
- Der er et generelt forbud i EU mod anvendelse af husholdningsaffald med kødindhold til fodring af husdyr. Dette forbud gælder også fodring af fjerkræ.

*Til desinfektion af udstyr og fodtøj kan fx anvendes et oxiderende desinfektionsmiddel. Aktivstoffet skal være listet i EU's biocidforordning. Følg altid vejledningen og sikkerhedsinstruksen for produktet. Er du i tvivl om, hvilket produkt du skal vælge, bør du rette henvendelse til en forhandler af desinfektionsmidler.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza-og-smittebeskyttelse.aspx>

1.6. KAN MAN BEHANDLE MENNESKER MOD FUGLEINFLUENZA?

Ja det kan man. Det behandles med medicinen Tamiflu. I tilfælde af mistanke om fugleinfluenza i din besætning vil Embedslægevagten, efter kontakt med Fødevarestyrelsen, på ethvert tidspunkt med kort varsel kunne stille medicinen Tamiflu til rådighed. Embedslægen vil i det konkrete tilfælde vurdere, om du og din familie samt personale skal behandles med Tamiflu. Tamiflu hindrer spredning af virus i kroppen og kan derfor bruges til både forebyggelse og behandling af fugleinfluenza hos mennesker.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Spoergsmaal-og-svar-om-fugleinfluenza.aspx>

1.7. HVILKE FORHOLDSREGLER SKAL JEG TAGE, HVIS DER ER FUGLEINFLUENZA I MIN BESÆTNING?

De ekstra forholdsregler, man kan træffe for at undgå at blive smittet fra fjerkræet i en sådan situation, er forholdsvis simple og effektive. Forholdsreglerne er baseret på Arbejdstilsynets retningslinjer om "Beskyttelse mod fugleinfluenza (Februar 2013)".

Hvis du kommer ud i din besætning, og der er mange døde dyr, så luk døren og gå ud igen og ring til dyrlægen. Du skal ikke gå ind i stalden igen, førend dyrlægen ankommer, og I har sikkerhedsudstyr på.

I tilfælde af symptomer på fugleinfluenza i besætningen, såsom ydelsesfald, nedgang i foder- og vandindtag, forøget sygelighed eller dødelighed, bør personale bruge maske, briller, handsker og beskyttelsesdragt under arbejdet i husene, indtil situationen er afklaret. Beskyt øjne, åndedræt og mund, hvis fjerkræ viser sygdomstegn.

Beskyttelse:

- Brug maske med specifikationen FFP3 ('virusmaske'). Masken skiftes efter producentens anvisninger.
- Brug briller, som ikke må være så tætsiddende, at de dugger.
- Brug gummihandsker, eventuelt latexbelagte bomuldshandsker.
- Brug engangsbeskyttelsesdragt med hætte og skoovertræk.

Kontakt med det samme din dyrlæge, hvis der er tegn på sygdom i din besætning. Fugleinfluenza slås let ihjel, idet virus ikke tåler håndsæbe og håndsprit (70%) samt sæbe til tøjvask. Se mere på Arbejdstilsynets hjemmeside

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Spoergsmaal-og-svar-om-fugleinfluenza.aspx>

1.8. BEHANDLING AF FJERKRÆ

Sygdommen er anmeldpligtig, og der bliver ikke foretaget behandling. Hvis der opstår en mistanke om fugleinfluenza, der ikke kan afvises af Fødevarestyrelsen, bliver den berørte besætning sat under offentligt tilsyn. Det betyder bl.a., at der ikke må flyttes dyr fra besætningen, og der bliver udtaget prøver til undersøgelse på Veterinærinstituttet. Fødevarestyrelsen opsporer, om der kan være sket smitte til andre besætninger. Besætninger, der har haft kontakt til den mistænkte besætning, bliver også sat under offentligt tilsyn.

Ved positiv diagnose skal fjerkræet aflives. Kadaverne bortskaffes, og der foretages en grundig rengøring og desinfektion af besætningsarealer. Der oprettes zoner (områder) omkring den ramte besætning, hvor der gælder en række restriktioner. Der oprettes også zoner omkring fundstedet af en vild fugl smittet med højpatogen fugleinfluenza H5N1.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fugleinfluenza.aspx>

2. OVERVÅGNING

Pr. 1. februar 2022 er der trådt nye regler i kraft om rutineovervågning for fugleinfluenza.

Overvågningen for fugleinfluenza skal sikre at smitte med fugleinfluenza i et fjerkræ- eller fuglehold bliver opdaget så hurtigt som muligt. Det begrænser smittespredningen og omkostningerne ved bekæmpelsen.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Overv%C3%A5gning-af-fugleinfluenza-i-fjerkr%C3%A6-og-opdr%C3%A6ttet-fjervildt.aspx>

Hønsfugle og kalkuner er ikke længere en del af rutineovervågningen.

Der skal derfor ikke længere indsendes blodprøver fra hverken opdræt, æglæggere eller fasaner. Læs mere i bilag 1.

2.1. RUTINEOVERVÅGNING

Virksomheder med over 100 stk. fjerkræ af typen vagtler og andefugle er fortsat omfattet af overvågningen. Ved andefugle forstås avls- og slagteænder, gæs og gråænder.

Virksomheder, der på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året har mere end 100 stk. fjerkræ af de ovenfor nævnte typer, er omfattet af kravet om overvågning.

Rutineovervågningen omfatter:

- Avls-, centralopdrætnings- eller formeringsvirksomheder med mere end 100 stk. ænder eller gæs.
- Slagteands- eller slagtegåsvirksomhed med mere end 100 stk. udegående slagteænder, herunder gråænder til slagting og/eller slagtegæs.
- Besætninger med mere end 100 stk. gråænder.
- Besætninger med mere end 100 stk. vagtler.

Hvilke prøver og antal prøver, der skal udtages, står i bekendtgørelse om overvågning for aviær influenza hos fjerkræ.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Overv%C3%A5gning-af-fugleinfluenza-i-fjerkr%C3%A6-og-opdr%C3%A6ttet-fjervildt.aspx>

2.2. BESKRIVELSE AF PRØVEPROGRAM

Det nye prøveprogram for rutineovervågning er som følgende:

Ænder og gæs

Undersøgelser i flokke med **avlsvyr**:

- Fra hver flok indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr én gang om året samt inden for 2 måneder før flytning.

Undersøgelser i flokke med **slagteænder** og **slagtegæs**, herunder gråænder til slagtning:

- Fra hver flok indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 3 uger før fjerkræet slagtes. Laboratorieresultatet skal foreligge før transport til slagtning.
- Operatøren skal sikre, at der indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 2 måneder før flytning.

Vagtler

Fra hver flok indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 3 uger før vagtlerne slagtes, dog mindst én gang om året. Laboratorieresultatet skal foreligge før transport til slagtning.

- Operatøren skal sikre, at der indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 2 måneder før flytning.

Virksomheder med flere fjerkrætyper (andefugle og vagtler)

- Fra hver flok indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 3 uger før fjerkræet slagtes, dog minimum én gang om året. Laboratorieresultatet skal foreligge før transport til slagtning.
- Operatøren skal sikre, at der indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr inden for 2 måneder før flytning.

Fjervildt af typen gråænder

- Operatøren skal sikre, at der udtages og indsendes prøver fire gange i sæsonen:
 - Første prøvning: Der udtages 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver af 10 avlsvyr inden æglægningens begyndelse.
 - Anden prøvning: Der udtages 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver af 10 ællinger, der er mindst 2 uger gamle fra første hold, der sættes ud.
 - Tredje prøvning: Der udtages 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver af 10 ællinger, der er mindst 2 uger gamle fra et hold, der sættes ud midt i sæsonen.
 - Fjerde prøvning: Der udtages 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver af 10 ællinger, der er mindst 2 uger gamle fra sidste hold, der sættes ud i sæsonen.
- Inden for 2 måneder før flytning: Der indsendes 10 svælgsvaber- og 10 kloaksvaberprøver udtaget fra 10 dyr.

Der er fortsat mulighed for indsendelse af hele kroppe i stedet for svaberprøver.

Svælg- og kloaksvaberprøverne kan erstattes af indsendelse af 10 hele kroppe fra fjerkræ af tilsvarende alder som nævnt ved udtagning af svaberprøverne.

Fjerkræet skal inden aflivning udvælges repræsentativt af en dyrlæge eller af en uvildig person.

Bemærk – alle prøver skal udtages af en dyrlæge eller en uvildig trænet person!

Alle nævnte prøver skal udtages af en dyrlæge eller en uvildig person, der er over 18 år, og som virker under en dyrlæges ledelse og ansvar, og som har modtaget undervisning af en dyrlæge i:

- udtagning af de relevante prøver i teori og praksis,
- anatomen for det organ eller den lokalitet, hvor prøven udtages,
- besøgshygijne,
- brugen af det relevante instrumentarium,
- hygijne og desinfektion i forbindelse med prøveudtagningen,
- anvendelse af fikseringsmetode, og
- hygijne- og desinfektionsforanstaltninger ved ambulante udtagning af diagnostiske prøver.

Se endvidere vejledningen til indsendelse af prøver, bilag 1.

Alle producenter – uanset produktionsart – skal forsat være meget opmærksomme på sygdomstegn i fjerkræflokken. Reager på høj dødelighed og nedgang i vand- og foderforbrug.

2.3. EARLY WARNING/TIDLIG VARSLING

Man har pligt til straks at kontakte Fødevarestyrelsen ved følgende specifikke hændelser i et fjerkræ- eller fuglehold:

I erhvervsfjerkræhold:

- Et fald i indtagelsen af foder eller vand på over 20 % inden for et døgn
- Et fald i ægproduktionen ud over det normale produktionsniveau på samlet over 5 % i mere end 2 dage
- En overdødelighed på 3 % i løbet af 3 dage i forhold til den forventede dødelighed for den pågældende fjerkrætype og alder

I hobbyfjerkræhold:

- Væsentligt fald i foder- eller vandindtagelsen
- Væsentligt fald i ægproduktionen
- Usædvanlig høj dødelighed

2.4. HVORNÅR SKAL MAN KONTAKTE SIN PRAKTISERENDE DYRLÆGE?

Observerer du et eller flere af følgende sygdomstegn på fugleinfluenza i dit fjerkræ- eller fuglehold skal du kontakte en praktiserende dyrlæge.

Kritiske sygdomstegn:

- Kraftigt ydelsesfald
- Væsentlig forøget sygelighed eller dødelighed
- Luftvejssymptomer
- Øjenbetændelse med tåreflåd
- Betændelse i hovedets husrum
- Diarré og eventuelt væskeansamlinger
- Blåfarvning af huden, især i hovedet

Svømmefugle viser ofte kun svage eller ingen kliniske symptomer på smitte med fugleinfluenza.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Overv%C3%A5gning-af-fugleinfluenza-i-fjerkr%C3%A6-og-opdr%C3%A6ttet-fjervildt.aspx>

2.5. INFORMATIONSSKRIVELSE VED HANDEL MED FJERKRÆ

Virksomheder, der flytter ænder, gæs og vagtler f.eks. i forbindelse med salg, skal kunne dokumentere, at der er udtaget overvågningsprøver i henhold til reglerne. Fjerkræet skal ledsages af denne dokumentation ved flytningen. Prøveresultaterne må højst være to måneder gamle på tidspunktet for flytningen.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Overv%C3%A5gning-af-fugleinfluenza-i-fjerkr%C3%A6-og-opdr%C3%A6ttet-fjervildt.aspx>

3. UDBRUD AF FUGLEINFLUENZA

Konstateres der udbrud af fugleinfluenza, kan myndighederne igangsætte en række biosikringsforanstaltninger for at inddæmme smitten og forebygge spredning.

3.1. INDELUKNING AF FJERKRÆ

NB! Følgende afsnit er kun gældende, hvis der udstedes bekendtgørelsen om biosikringsforanstaltninger som følge af højt trusselsniveau for smitte med fugleinfluenza. Registrerede fjerkræproducenter vil blive orienteret om dette på e-mail fra Landbrug & Fødevarer.

Der er per 23. november 2022 indført obligatorisk krav om indelukning eller indhegning og overdækning af fjerkræ og fugle i fangenskab på grund af fugleinfluenza i vilde fugle.

Fugleinfluenza er en alvorlig, smitsom husdyrsygdom, som bekæmpes for at hindre smittespredning til tamfugle- og fjerkræhold samt pattedyr som f.eks. grise. Visse typer af fugleinfluenzavirus kan desuden give alvorlig sygdom hos mennesker og giver derfor anledning til særlig bevågenhed og håndtering fra myndighedernes side.

Når der er fund af højpatogen fugleinfluenza blandt de vilde fugle i Danmark eller i landene omkring Østersøen, så kan Fødevarestyrelsen indføre midlertidige regler, der skal forebygge smitte fra vildfugle til tamfugle og fjerkræ.

Fødevarestyrelsen har per 23. november 2022 indført obligatoriske krav om indelukning eller indhegning og overdækning af fjerkræ og fugle i fangenskab samt forbud mod sammenbringning af fjerkræ og fugle i fangenskab. Læs mere i bekendtgørelse nr. 1445 af 22. november 2022.

Nedenfor kan du læse, hvilke regler der gælder for dig, hvis du holder fjerkræ eller fugle i fangenskab.

Definitioner:

"Fjerkræ" - er fugle, der opdrættes eller holdes med henblik på produktion af kød, æg til konsum eller andre produkter. Fjerkræ er også fugle, der holdes med henblik på fornyelse af fjervildtbestande. Hvis du avler fugle, som skal anvendes til disse formål, er disse fugle også "fjerkræ".

Eksempler på fjerkræ:

- Ænder og gæs, som holdes med henblik på slagtning til jul.
- Høner, som holdes med æglægning som formål og, hvor æggene sælges eller gives bort.

"Fugle i fangenskab" - er fugle, som holdes til ethvert andet formål end de formål, der er nævnt under definitionen for "fjerkræ". Det kan for eksempel være fugle, der holdes med henblik på opvisninger, kapflyvninger, udstillinger eller konkurrencer. Hvis du avler og sælger fugle til disse formål, er det også fugle i fangenskab. Men fuglene må altså ikke holdes med det formål at producere f.eks. æg og kød eller avles med henblik på at blive solgt til disse formål.

Eksempler på fugle i fangenskab:

- Duer, der bruges til kapflyvning, også selv om ejeren skulle have lyst til at spise et æg eller slagte en due til egen husholdning.
- Høner, som holdes som kæledyr, også selv om ejeren skulle have lyst til at spise æggene eller slagte en høne eller kylling til egen husholdning.

Fjerkræ og fugle i fangenskab skal beskyttes mod kontakt til vilde fugle

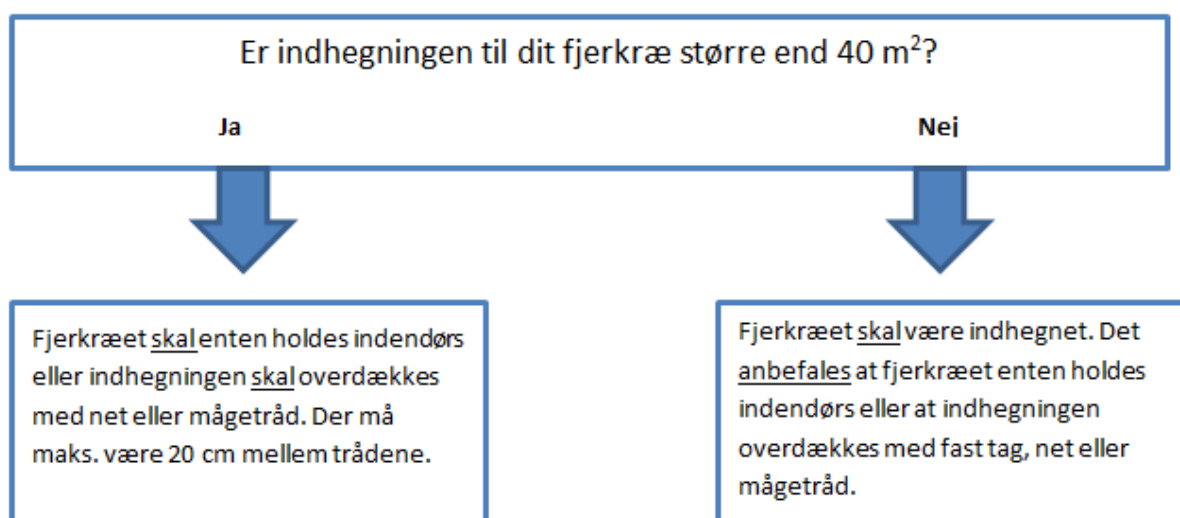
Som udgangspunkt skal alt fjerkræ og fugle i fangenskab holdes indelukket eller i indhegning med overdækning. Det betyder, at hvis du normalt har fjerkræ eller fugle i fangenskab til at gå frit rundt på din grund, så skal de nu lukkes ind i en indhegning uden mulighed for at slippe ud. Der er dog enkelte undtagelser.

Hvis din indhegning er større end 40 m², så skal den desuden overdækkes med net eller mågetråd for at forhindre vilde fugle i at få adgang. Du kan også vælge at lukke fjerkræet helt ind eller etablere fast tag over hønsegården, hvilket er de sikreste metoder, hvis du vil undgå, at dit fjerkræ kommer i kontakt med vilde fugle.

Hvis din indhegning er 40 m² eller mindre, så er der ingen obligatoriske krav til overdækning, men Fødevarestyrelsen anbefaler alligevel, at man sikrer sig med en form for overdækning.

Træer og større, tætte buske kan erstatte kravet om overdækning for det areal af indhegningen, som trækronen og busken dækker. Det øvrige areal i indhegningen er fortsat omfattet af kravet om overdækning.

Figuren herunder gælder også for fugle i fangenskab, med mindre de opfylder undtagelsesbetingelserne.

For at hindre spredning af smitte med fugleinfluenza er sammenbringning af fjerkræ og fugle i fangenskab med henblik på udstilling, dyrskuer, konkurrencer, herunder tilførsel til markeder eller lignende, forbudt pr. 23. november 2022.

Dog kan Fødevarestyrelsen give tilladelse til afholdelse af sammenbringninger under visse forudsætninger. Læs de nærmere krav i bekendtgørelse nr. 1445 af 22. november 2022, §9

Undtagelsesmuligheder for ænder og gæs

Ande- og gåsebesætninger, herunder gråandehold, er undtaget fra kravet om indelukning/overdækning, når udearealet ikke overstiger 4,5 m²/and eller 15 m²/gås, og der etableres andre former for forebyggende

foranstaltninger til beskyttelse mod vildfugle. Disse foranstaltninger skal til enhver tid sikre, at vildfugle ikke lander i indhegningen.

Der skal være tale om aktive lovlige skræmmemidler, fx brug af mekaniske fugleskræmsler, blinkende/roterende lys, lydkanoner, jagtregulering, skræmmeskud mv. Midlerne skal benyttes med passende intervaller, der sikrer, at vilde fugle kontinuerligt skræmmes bort.

Det er ejers ansvar, at midlerne er virksomme og lovlige.

Undtagelsesmuligheder for fugle i fangenskab

Hvis du har fugle, som går under betegnelsen "fugle i fangenskab", så gælder kravet om overdækning og indelukning ikke, hvis du opfylder alle tre punkter nedenfor:

- du har færre end 100 fugle i fangenskab og
- produkter fra fuglene anvendes udelukkende i din egen husholdning, og
- der er ingen kontakt mellem dine fugle i fangenskab til fjerkræ eller besætninger med fjerkræ - hverken direkte eller indirekte.

Kravet i punkt 3. betyder, at hvis man for eksempel arbejder på en fjerkræbesætning og samtidig har egne "fugle i fangenskab" derhjemme, så er man ikke undtaget for indeluknings- og overdækningskravet. Uanset om man opfylder de 2 øvrige krav for undtagelsen. Baggrunden for dette er hensynet til at opretholde tilstrækkelig beskyttelse af fjerkræet mod smitte med fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder for duer

Kapflyvning og motionsflyvning med duer er tilladt, såfremt duerne ikke flyver gennem restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen i forbindelse med et udbrud af fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder ved jagt og motionsflyvning med rovfugle

Jagt med falke og motionsflyvning med rovfugle er tilladt, såfremt jagten og motionsflyvning ikke foregår i restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen i forbindelse med et udbrud af fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder for sammenbringninger af fugle i fangenskab

Det er som udgangspunkt ikke tilladt at arrangere sammenbringninger af hverken fjerkræ eller fugle i fangenskab. Sammenbringninger er for eksempel udstillinger, skuer, konkurrencer mv.

Fødevarestyrelsen kan dog give tilladelse til afholdelse af sammenbringninger af fugle i fangenskab under visse betingelser. Du skal sende en ansøgning til Fødevarestyrelsen på email@fvst.dk. Betingelserne er:

- at fuglene, der deltager, udelukkende stammer fra virksomheder, som holder fugle i fangenskab, med færre end 100 fugle, og
- at fuglene udelukkende stammer fra virksomheder, der ikke holder fjerkræ, og
- at sammenbringningerne ikke afholdes inden for restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen som følge af udbrud af højpatogen aviær influenza.

Bemærk, at alle betingelserne skal være opfyldte.

Citeret fra:

https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Hvad_skal_du_goere_med_dit_fjerkrae_under_en_fugleinfluenzaepidemi.aspx

Bemærk, der er nu tilføjet et undtagelseskrav for indehusningskravet vedr. fugle i fangenskab under 100 stk. Dette gælder dog kun, hvis produkter fra fuglene anvendes udelukkende i din egen husholdning, og der ingen kontakt er mellem dine fugle i fangenskab til fjerkræ eller besætninger med fjerkræ - hverken direkte eller indirekte. Disse dyr skal dog fortsat være indhegnet og må ikke gå frit uden hegn.

3.2. BESKYT DIT FJERKRÆ MOD SMITTEN

Regler om forebyggende beskyttelsesforanstaltninger mod fugleinfluenza (aviær influenza) skal mindske risikoen for smitteoverførsel af de alvorlige højpatogene fugleinfluenzatyper. Ud over de alvorlige højpatogene typer skal reglerne også mindske risikoen for smitteoverførsel af de lavpatogene former af typen H5 og H7, der har evnen til at mutere til de højpatogene former.

Beskyt dit fjerkræ ved at overholde gældende regler og følg anbefalingerne.

Gældende regler:

- Fodring og vanding af fjerkræ og fugle i fangenskab skal ske under fast tag for at forhindre tiltrækning af vilde fugle.
- Ænder og gæs skal holdes fysisk adskilt fra andet fjerkræ.
- Overfladevand og regnvand må ikke bruges til vanding af fjerkræ.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, skal være afskærmet, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.
- Ved opdræt eller hold af ænder eller gæs må disse dyr ikke have fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab. Deres indhegninger, volierer, stalde m.m. må ikke være placeret på en sådan måde, at der er risiko for smitteoverførsel af fugleinfluenza mellem ænder eller gæs og de andre hønsefugle. Der må heller ikke anvendes samme udstyr, redskaber, fodtøj, transportkasser m.m., medmindre dette er blevet rengjort og desinficeret mellem anvendelse til forskellige formål.

Gæs eller ænder må ikke tages med til samlinger, hvor der er andet fjerkræ eller andre fugle

Ekstra smitteforanstaltninger – en god ide!

- Skift som minimum fodtøj inden indgang til hønsegården.
- Reducer udearealet.
- Begræns adgangen til udearealet.
- Daglig oprydning i hønsegården, herunder fjernelse af affald, nedfaldsfrugt, dødt fjerkræ, æg mm.
- Dagligt tjek af hegn og overdækning.
- Arealet rundt om hønsegården gøres mest muligt uattraktivt for vilde fugle, f.eks. bør græsarealer klippes kort og nedfaldsfrugt m.m. fjernes.
- Der kan evt. benyttes skræmmemidler som f.eks. blinkende/roterende lys og højttalere med skræmmelyde, dog under iagttagelse af evt. regler på området. Der kan desuden ophænges blafrende bånd på trådoverdækningen.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Forebyggende-beskyttelsesforanstaltninger-mod-fugleinfluenza.aspx>

Mågetråd er en betegnelse, der bruges om farvet polyestertråd/nylontråd med en diameter på 1,5-2 mm. Denne trådtype bruges også over dambrug for at holde bl.a. måger og fiskehejre ude. Trådene udspændes i parallelle baner over hønsegården med maks. 20 centimeters mellemrum.

3.3. MIN BESÆTNING RAMMES AF FUGLEINFLUENZA

Sygdommen er anmeldeligt, og der bliver ikke foretaget behandling. Hvis der opstår en mistanke om fugleinfluenza, der ikke kan afvises af Fødevarestyrelsen, bliver den berørte besætning sat under offentligt tilsyn af Fødevarestyrelsen. Det betyder bl.a., at der ikke må flyttes dyr fra besætningen, og der bliver udtaget prøver til undersøgelse på Veterinærinstituttet.

Det er med andre ord Fødevarestyrelsen, der overtager handlingen på din bedrift.

Det offentlige tilsyn betyder for dig som fjerkræproducent følgende:

- Fødevarestyrelsen udtager prøver til laboratorieundersøgelse for at afklare mistanken om smitte.
- Den ansvarlige for virksomheden skal føre en liste over antallet af fjerkræ fordelt på arter og antal syge, antal døde og antal æg, der udklækkes. Listen skal opdateres dagligt og gemmes i mindst 5 år
- Fjerkræet skal holdes isoleret og beskyttes mod kontakt til andre dyr herunder vildtlevende dyr.
- Fjerkræ må ikke flyttes til eller fra virksomheden.
- Andre dyr må kun flyttes til eller fra virksomheden efter tilladelse fra Fødevarestyrelsen.
- Dødt fjerkræ, æg, strøelse, husdyrgødning, foder, redskaber, eller andet, der kan overføre smitte, må ikke fjernes fra virksomheden uden tilladelse fra Fødevarestyrelsen.
- Færdsel til eller fra virksomheden af mennesker, køretøjer eller transportmidler m.v. må ikke ske uden tilladelse fra Fødevarestyrelsen.
- Der skal straks iværksættes foranstaltninger til desinfektion ved ind- og udgange til stalde med fjerkræ. Desinfektionen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.
- Der skal bruges særskilt overtrækstøj og fodbeklædning under arbejdet med fjerkræ.
- Du skal bidrage til Fødevarestyrelsens undersøgelse, der bl.a. skal afklare, hvordan din besætning evt. er blevet smittet (epidemiologisk undersøgelse).
- Gnavere og insekter skal bekæmpes efter Fødevarestyrelsens anvisning. Udgifterne til undersøgelse af indsendte prøver betales af Fødevarestyrelsen.
- Du skal selv dække alle andre udgifter, der er forbundet med det offentlige tilsyn.

Fødevarestyrelsen opsporer, om der kan være sket smitte til andre besætninger. Besætninger, der har haft kontakt til den mistænkte besætning, bliver også sat under offentligt tilsyn.

Ved positiv diagnose skal fjerkræet aflives. Fødevarestyrelsen forestår alt arbejde vedr. aflivning, oprydning, rengøring og desinfektion.

Kadaverne bortskaffes, og der foretages en grundig rengøring og desinfektion af besætningsarealer.

Der oprettes zoner (3 og 10 km zoner) omkring den ramte besætning, hvori der gælder en række restriktioner.

Når først den indledende rengøring og desinfektion har fundet sted, så starter arbejdet med den endelige rengøring og desinfektion. Dette arbejde er Fødevarestyrelsen også ansvarlige for. Dette arbejde kan tage flere måneder.

Først efter godkendelse af den endelige rengøring og desinfektion må der igen indsættes dyr på ejendommen. Disse dyr skal testes inden for en kort periode efter indsættelsen.

3.4. ZONER

Ved udbrud af fugleinfluenza i tamfjerkræ og andre fugle i fangenskab opretter Fødevarestyrelsen:

- Beskyttelseszone med en radius på mindst 3 km fra den smittede besætning.
- Overvågningszone med en radius på mindst 10 km fra den smittede besætning.

I zonerne gælder særlige begrænsninger for ejere af besætninger med erhvervsfjerkræ og for ejere af hobbyfjerkræ og andre fugle i fangenskab.

Restriktioner i beskyttelseszonen (3 km zonen)

Hvis du bor i beskyttelseszonen og har fjerkræ eller andre fugle i fangenskab på ejendommen, skal du sikre følgende foranstaltninger:

- Hobbyfjerkræ skal registreres på landbrugsindberetning.dk
- Dit fjerkræ skal holdes isoleret og beskyttes mod kontakt til andre dyr herunder vildtlevende dyr.
- Enhver ændring i sygelighed, dødelighed eller væsentlig nedsat ægproduktion skal indberettes til Fødevarestyrelsen.
- Der skal anvendes passende desinfektionssystemer ved virksomhedens ind- og udgange.
- Personer, der skal ind eller ud af din ejendom, skal overholde relevante smittebeskyttende foranstaltninger, dvs. bruge gummistøvler eller andet fodtøj, der kan rengøres og desinficeres, eller engangsstøvleovertræk, der efterlades på ejendommen, samt sørge for grundig håndvask både før og efter besøg.
- Der skal føres optegnelser over personers besøg på bedriften. Dette gælder dog ikke for besøg på boligarealer.
- Dødt fjerkræ bortskaffes til et godkendt forarbejdningsanlæg efter Fødevarestyrelsens anvisninger.
- Fjerkræ, andre fugle i fangenskab og husdyr af pattedyrklassen, fx svin, må ikke komme ind på eller forlade din ejendom uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Dette gælder dog ikke fx hunde og katte, som kun har adgang til boligarealer, og som ikke har adgang til fjerkræet eller de bure og områder, hvor fjerkræet holdes.
- Køretøjer og udstyr, der har været anvendt til transport af levende eller dødt fjerkræ, foder, gødning, gylle eller strøelse eller andet potentielt smittet udstyr skal rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisninger.
- Alle dele af køretøjer, der benyttes i produktionen på bedriften, og som skal ind på eller forlader bedriften, rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Du gøres opmærksom på, at det i beskyttelseszonen er forbudt at:

- Afholde dyrskuer, markeder, udstillinger og anden samling af fjerkræ eller fugle.
- Flytte fjerkræ, andre fugle i fangenskab, daggamle kyllinger, æg og øvrige fjerkræprodukter inden for beskyttelseszonen uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Dette gælder dog ikke transit gennem zonen ad vej eller jernbane uden aflæsning eller ophold undervejs.
- Flytte fjerkræ, andre fugle i fangenskab, daggamle kyllinger, æg og øvrige fjerkræprodukter ud af eller til beskyttelseszonen uden Fødevarestyrelsens tilladelse.
- Udsætte fjervildt i naturen.
- Fjerne eller sprede brugt strøelse, gødning eller gylle uden Fødevarestyrelsens tilladelse.

Restriktioner i overvågningszonen (10 km zonen)

Hvis du bor i overvågningszonen og har fjerkræ eller andre fugle i fangenskab på ejendommen, skal du sikre følgende foranstaltninger:

- Hobbyfjerkræ skal registreres på landbrugsindberetning.dk
- Dit fjerkræ skal holdes isoleret og beskyttes mod kontakt til andre dyr herunder vildtlevende dyr.
- Enhver ændring i sygelighed, dødelighed eller væsentlig nedsat ægproduktion skal indberettes til Fødevestyrelsen.
- Der skal anvendes passende desinfektionssystemer ved virksomhedens ind- og udgange.
- Personer, der skal ind eller ud af din ejendom, skal overholde relevante smittebeskyttende foranstaltninger, dvs. bruge gummistøvler eller andet fodtøj, der kan rengøres og desinficeres, eller engangsstøvleovertræk, der efterlades på ejendommen, samt sørge for grundig håndvask både før og efter besøg.
- Der skal føres optegnelser over personers besøg på bedriften. Dette gælder dog ikke for besøg på boligarealer.
- Dødt fjerkræ bortskaffes til et godkendt forarbejdningsanlæg efter Fødevestyrelsens anvisninger.
- Fjerkræ, andre fugle i fangenskab og husdyr af pattedyrklassen, f.eks. svin, må ikke komme ind på eller forlade din ejendom uden Fødevestyrelsens tilladelse. Dette gælder dog ikke f.eks. hunde og katte, som kun har adgang til boligarealer, og som ikke har adgang til fjerkræet eller de bure og områder, hvor fjerkræet holdes.
- Køretøjer og udstyr, der har været anvendt til transport af levende fjerkræ, kød, foder, gødning, gylle eller strøelse eller andet potentielt smittet udstyr skal rengøres og desinficeres efter Fødevestyrelsens anvisninger.
- Alle dele af køretøjer, der benyttes i produktionen på bedriften, og som skal ind på eller forlader bedriften, rengøres og desinficeres efter Fødevestyrelsens anvisninger.

Du gøres opmærksom på, at det i overvågningszonen er forbudt at:

- Afholde dyrskuer, markeder, udstillinger og anden samling af fjerkræ eller fugle.
- Flytte fjerkræ, andre fugle i fangenskab, daggamle kyllinger, æg og øvrige fjerkræprodukter inden for overvågningszonen uden Fødevestyrelsens tilladelse. Dette gælder dog ikke transit gennem zonen ad vej eller jernbane uden aflæsning eller ophold undervejs.
- Flytte fjerkræ, andre fugle i fangenskab, daggamle kyllinger, æg og øvrige fjerkræprodukter ud af eller til overvågningszonen uden Fødevestyrelsens tilladelse
- Udsætte fjervildt i naturen.
- Fjerne eller sprede brugt strøelse, gødning eller gylle uden Fødevestyrelsens tilladelse.

Alle fjerkræbesætninger i zonerne bliver kortlagt. Fødevestyrelsen besøger alle erhvervsdrivende besætninger og foretager klinisk undersøgelse af fjerkræet. I fornødent omfang udtages prøver til laboratorieundersøgelse.

Bemærk at man ikke må indføre fjerkræ i zonerne.

På baggrund af en konkret vurdering tillader Fødevarestyrelsen oftest, at der gerne må føres dyr ud fra ikkesmittede besætninger i zonerne til slagtning på et slagteri uden for zonerne.

På baggrund af en konkret vurdering tillader Fødevarestyrelsen oftest, at der gerne må føres æg ud fra ikke smittede besætninger i zonerne til et pakkeri uden for zonerne.

Hvert enkelt udbrud er forskelligt. Hver enkelt udbrud åbner nye drøftelser og muligheder. Der skal ved hvert enkelt udbrud udarbejdes en risikovurdering af Fødevarestyrelsen på den konkrete sag. Der kan derfor være nuancer af lovgivningen som ændres fra sag til sag.

Beskyttelseszonen ved udbrud af højpatogen fugleinfluenza varer minimum 21 dage og maksimum 30 dage.

3.5. KOMPENSATION

Hvis din besætning smittes med fugleinfluenza

Hvis din besætning rammes af fugleinfluenza og skal slås ned, får du en kompensation for dine dyr ud fra en skalaværdiberegning og dækket en lille andel af dit driftstab. Dette er fastlagt i en bekendtgørelse.

Fødevarestyrelsen sætter din ejendom under offentligt tilsyn, hvilket omfatter at:

- Fødevarestyrelsen håndterer aflivning og bortskaffelse af døde dyr.
- Strøelse, gødning, affald, foder osv. skal håndteres efter Fødevarestyrelsens anvisninger.
- Alle bygninger og områder skal rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Herefter skal rengøring og desinfektion godkendes af Fødevarestyrelsen.

Dette kan alt i alt tage måneder.

Du kompenseres ikke for f.eks. nye dyr, du skulle have haft ind i dine stalde, men som grundet zoner, rengøring osv. ikke kan tilføres ejendommen.

Ingen erstatning, hvis ejendom omfattes af zoner

Hvis din ejendom ikke rammes af fugleinfluenza, men din ejendom kommer til at ligge i en af zonerne, så bliver du også omfattet af en række restriktioner. Blandt andet må du ikke få nye dyr ind på din ejendom, så længe zonerne er gyldige.

Eventuelle udgifter hermed kompenseres ikke.

Det er oftest tilladt at sætte rugeæg ind til udklækning i stalden.

Hvis din besætning er beliggende i en zone, men ikke er smittet, så skal der ske ansøgning til den lokale veterinærenhed om tilladelse til alt, hvad du vil flytte ud og ind af besætningen. Dette kan tage tid, så det er derfor vigtigt at starte med at gøre dette, så snart du får oplyst at din besætning ligger i en zone.

4. JAGT

4.1. JAGT I ZONERNE

Fødevarestyrelsen vurderer løbende, om der er behov for at regulere jagtaktiviteter i zonerne. I øjeblikket er der ingen restriktioner på jagt i zonerne. Det betyder, at du som jæger fortsat kan tage på jagt i zonerne og transportere nedlagt fjervildt med hjem eller indleverer det på en vildthåndteringsvirksomhed uden for zonerne.

Det anbefales, at jægere har ekstra fokus på smittebeskyttelse i forbindelse med jagt i zonerne. [Læs om smittebeskyttelse i forbindelse med jagt.](#)

4.2. SPØRGSMÅL OG SVAR ANGÅENDE JAGT

Skal jeg tage særlige forholdsregler, når jeg håndterer nedlagt fjervildt?

Det vigtigste er, at du vasker hænder i varmt vand og sæbe ofte. Hvis det er mere praktisk, kan du bruge håndsprit (70 %), efter at du har fjernet synligt snavs på hænderne.

Når du håndterer nedlagt fjervildt, kan du teoretisk udsættes for smitte ved at indånde virusholdigt støv, eller du kan komme i kontakt med smitte fra dyrets indvolde eller tarmindhold.

For at mindske en eventuel risiko for smitte gennem støv kan du flå nedlagt fjervildt i stedet for at plukke det, da det giver mindre støv. Alternativt kan nedlagt fjervildt bestøves med vand, skoldes eller vokses før plukning. Ved udendørs håndtering af fjervildt vil der være en mindre støvkoncentration. Hvis det støver meget, eller hvis du håndterer store mængder fuglevildt, bør du anvende en FFP3-maske ("virusmaske") til opfangning af støv.

Når du udtager indvoldene fra nedlagt fjervildt, skal du vaske hænder grundigt med sæbe. Vær opmærksom på risikoen for hånd-til-mund-smitte. Indvolde m.m. kan smides ud i en plasticpose med dagrenovationen. Du kan eventuelt bruge sikkerhedsbriller, hvis der er risiko for stænk og sprøjt, eller hvis du vil være sikker på ikke at komme til at gnide dig i øjnene.

Hvis jeg skyder fjervildt, der er smittet med fugleinfluenzavirus, vil det så være farligt at spise kødet?

Hvis kødet fra det nedlagte vildt skal spises, må du kun nedlægge vildt, som du vurderer har normal adfærd. Hvis dyret viser unormal adfærd, kan det være tegn på, at dyret er sygt. Du skal ikke spise syge dyr. Men der er ikke risiko ved at spise korrekt tilberedt fjervildtkød, da tilberedning som stegning slår virus ihjel – forudsat at centrumstemperaturen i kødet er over 70 °C. Ved kold eller halvvarm røgning er temperaturen så lav, at du ikke kan være sikker på, at virus bliver dræbt. Der vil derfor være en teoretisk risiko for fugleinfluenzavirus i kødet. Der er dog stadig ikke rapporteret om tilfælde, hvor mennesker er blevet smittet med fugleinfluenza ved at spise tilberedt kød fra fjerkræ eller fjervildt.

Jeg har været på jagt. Er der forholdsregler, jeg skal følge, inden jeg går ind til mit tamfjerkræ eller mit opdrættede fjervildt?

Ja, efter jagt og færdsel i naturen skal du være særlig opmærksom på risikoen for at bringe smitte ind til dit tamfjerkræ eller dit opdrættede fjervildt. Tøj og fodtøj anvendt på jagten må ikke bringes i kontakt med din besætning, og efter jagt skal du sørge for at gå i bad og skifte tøj og fodtøj, inden du går ind til din besætning. Fugleinfluenza slås let ihjel, idet virus hverken tåler håndsæbe, håndsprit (70 %) eller sæbe til tøjvask. Fodtøj anvendt på jagt vaskes og desinficeres. Hunde, der har apporateret i vand, kan med fordel gives et bad efter jagt. Generelt bør hunde aldrig befinde sig i hønsegården med direkte adgang til fjerkræet.

Er der forbud mod at afholde hundepøver og markpøver?

Der er ikke forbud mod at afholde hundepøver og markpøver, men du bør ligesom ved deltagelse i jagt være særlig opmærksom på risikoen for at bringe smitte ind til dit fjerkræ. Hunde, der har apporateret i vand, kan med fordel gives et bad. Generelt bør hunde aldrig befinde sig i hønsegården med direkte adgang til fjerkræet.

5. EKSPORT

Fødevarestyrelsen indfører ikke eksportrestriktioner ved udbrud af dyresygdomme pro-aktivt.

Det vil sige, at Fødevarestyrelsen kun indfører eksportrestriktioner:

- hvis Fødevarestyrelsen modtager eller gøres opmærksom på restriktioner, der kommunikeres fra tredjelandet i forbindelse med udbrud af dyresygdom eller
- hvis der i den aftalte tekst i certifikatet allerede er taget forbehold for eksport fra Danmark ved udbrud af den pågældende dyresygdom.

Som udgangspunkt administrerer Fødevarestyrelsen eksportrestriktioner på de 3 niveauer, der følger den officielle administrative forvaltning i Danmark: Land, Regioner (5), Kommuner (98)

Fødevarestyrelsen vil altid i dialogen med tredjelande forsøge at henvise til overholdelse af EU-lovgivningen og de foranstaltninger, der implementeres jf. denne, i forbindelse med udbrud af en dyresygdom, som sikkerhed for tredjelandet ved eksport fra Danmark.

Hvis ikke tredjelandet kan acceptere dette, vil eksportrestriktionerne foreslås indført på kommuneniveau. Det vil sige, at der indføres eksportrestriktioner for de kommuner, som er omfattet af den eller de zoner, der implementeres jf. EU-lovgivningen. Visse lande vil ikke acceptere regionalisering på kommuneniveau, og det kan derfor blive nødvendigt at eskalere eksportrestriktioner til regionsniveau.

Det er i sidste ende tredjelandet, der fastsætter omfanget af eksportrestriktionerne.

Træffes der for enkelte lande aftaler om anden fortolkning, f.eks. på baggrund af historik, beskrives dette i kommunikationen på certifikatsiden, f.eks. "administrativt område skal for dette certifikat fortolkes således...."

Fødevarestyrelsen attesterer altid for frihed i henhold til OIEs normer, medmindre der eksplicit er skrevet andet i certifikatet.

Det vil sige, at når der i certifikatet skal attesteres for, at en besætning/område/zone/land er fri, skal det lægges til grund for vurderingen, at der menes "fri i henhold til OIE – Terrestrial Animal Health Code".

Ved udbrud af dyresygdomme er det vigtigt, at du løbende tjekker certifikatsiden for det certifikat, du ønsker at anvende, for konkret information og vejledninger.

Citeret fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Eksportrestriktioner.aspx>

6. FØDEVARESTYRELSENS SPØRGSMÅL OG SVAR OM FUGLEINFLUENZA

6.1. OM SMITTE

Kan alle fugle smittes af fugleinfluenza?

Alle fuglearter kan rammes af sygdommen. Kalkuner og høns er mest følsomme og udvikler kraftige symptomer, mens svømmefugle generelt er mere modstandsdygtige og kan være bærere af sygdommen uden at udvise symptomer. Undersøgelser viser, at duer er forholdsvis modstandsdygtige over for sygdommen, selvom det dog ikke kan udelukkes, at de kan smittes med fugleinfluenza.

Kan man se på en fugl, om den er smittet?

De klassiske kliniske symptomer på fugleinfluenza er pludselig høj dødelighed, stop for æglægning, luftvejs-symptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, diarré og eventuelt væskeophobninger samt misfarvning af huden, især i hovedet på fuglen. Svømmefugle, der ikke er særligt modtagelige for sygdommen, viser kun svage eller slet ingen symptomer.

Kan andre dyr smittes med fugleinfluenza?

Fugleinflenzavirus smitter normalt kun fugle og fjerkræ. Der er dog set tilfælde af, at svin kan være bærere af fugleinflenzavirus. Desuden kan kattedyr, sæler, hvaler, mink og ildere/fritter smittes med fugleinfluenza. Det er dog kun set i ekstremt få tilfælde trods rigelig mulighed for smittekontakt. Det tyder på, at smitte fra fugle til pattedyr foregår meget sjældent.

Hvordan smitter fugleinfluenza fra fjerkræ til fjerkræ?

Smittede dyr udskiller virus via luftvejene samt gennem afføringen. Smitten overføres nemt med foder og vand, der indeholder virus. Smitten kan også overføres med tøj og fodtøj, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber og maskiner med videre.

Hvordan smitter fugleinfluenza til mennesker?

Fugleinfluenza smitter normalt ikke til mennesker. I sjældne tilfælde er der dog påvist sygdom hos mennesker, der har haft tæt kontakt til fugle. Læs mere om risikoen for smitte til mennesker på Statens Serum Instituts side Fugleinfluenza.

Kan fugleekskremer på f.eks. emballage omkring møbler fra Asien udgøre en risiko?

Nej, det bør det ikke. Men smid emballagen ud, og lad være med at røre ved de tørre fuglekatter. Der er ikke set nogen form for smittespredning på den måde.

6.2. OM INDELUKNINGS- ELLER OVERDÆKNINGSKRAVET OG UNDTAGELSER HERFRA

Hvis du holder fjerkræ eller mange fugle i fangenskab, så gælder kravet om indelukning eller overdækning fra den 23. november 2022 for at begrænse smitte med fugleinfluenza.

Hvad er "fjerkræ"?

"Fjerkræ" - er fugle, der opdrættes eller holdes med henblik på produktion af kød, æg til konsum eller andre produkter. Fjerkræ er også fugle, der holdes med henblik på fornyelse af fjervildtbestande. Hvis du avler fugle, som skal anvendes til disse formål, er disse fugle også "fjerkræ".

Eksempler på fjerkræ:

- Ænder og gæs som holdes med henblik på slagtning til jul.
- Høner som holdes med æglægning som formål og, hvor æggene sælges eller gives bort.

Hvad er "fugle i fangenskab"?

"Fugle i fangenskab" - er fugle, som holdes til ethvert andet formål end de formål, der er nævnt under definitionen for "fjerkræ". Det kan for eksempel være fugle, der holdes med henblik på opvisninger, kapflyvninger, udstillinger eller konkurrencer. Hvis du avler og sælger fugle til disse formål er det også fugle i

fangenskab. Men fuglene må altså ikke holdes med det formål at producere f.eks. æg og kød eller avles med henblik på at blive solgt til disse formål.

Eksempler på fugle i fangenskab:

- Duer, der bruges til kapflyvning, også selv om ejeren skulle have lyst til at spise et æg eller slagte en due til egen husholdning.
- Høner, som holdes som kæledyr, også selv om ejeren skulle have lyst til at spise æggene eller slagte en høne eller kylling til egen husholdning.

Hvornår er man undtaget fra indeluknings- og overdækningskravet?

Høsegårde under 40 m²

Hvis du har fjerkræ eller fugle i fangenskab, som holdes i indhegninger på 40m² eller derunder, gælder kravet om overdækning ikke.

Fugle i fangenskab på visse betingelser

Hvis du har fugle, som går under betegnelsen "fugle i fangenskab", så gælder kravet om overdækning og indelukning ikke, hvis du opfylder alle tre punkter nedenfor:

- Du har færre end 100 fugle i fangenskab og
- produkter fra fuglene anvendes udelukkende i din egen husholdning, og
- der er ingen kontakt mellem dine fugle i fangenskab til fjerkræ eller besætninger med fjerkræ - hverken direkte eller indirekte.

Kravet i punkt 3. betyder, at hvis man for eksempel arbejder på en fjerkræbesætning og samtidig har egne "fugle i fangenskab" derhjemme, så er man ikke undtaget for indeluknings- og overdækningskravet. Uanset om man opfylder de 2 øvrige krav for undtagelsen. Baggrunden for dette er hensynet til at opretholde tilstrækkelig beskyttelse af fjerkræet mod smitte med fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder for duer

Kapflyvning og motionsflyvning med duer er tilladt, såfremt duerne ikke flyver gennem restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen i forbindelse med et udbrud af fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder ved jagt og motionsflyvning med rovfugle

Jagt med falke og motionsflyvning med rovfugle er tilladt, såfremt jagten og motionsflyvning ikke foregår i restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen i forbindelse med et udbrud af fugleinfluenza.

Undtagelsesmuligheder for sammenbringninger af fugle i fangenskab

Det er som udgangspunkt ikke tilladt at arrangere sammenbringninger af hverken fjerkræ eller fugle i fangenskab. Sammenbringninger er for eksempel udstillinger, skuer, konkurrencer mv.

Fødevarestyrelsen kan dog give tilladelse til afholdelse af sammenbringninger af fugle i fangenskab under visse betingelser. Du skal sende en ansøgning til Fødevarestyrelsen på email@fvst.dk:

- Fuglene, der deltager, udelukkende stammer fra virksomheder, som holder fugle i fangenskab, med færre end 100 fugle, og
- at fuglene udelukkende stammer fra virksomheder, der ikke holder fjerkræ, og
- at sammenbringningerne ikke afholdes inden for restriktionszoner oprettet af Fødevarestyrelsen som følge af udbrud af højpatogen aviær influenza.

Bemærk, at alle betingelserne skal være opfyldte.

6.3. OM HOLD AF HØNS, ÆNDER OG ANDET FJERKRÆ

Hvad kan jeg gøre for at undgå at mit fjerkræ får fugleinfluenza?

Du kan hjælpe med at beskytte dit fjerkræ mod fugleinfluenza således:

- Sørg for at vande og fodre dit fjerkræ indendørs eller under fast tag eller fast overdækning. Det nedsætter risikoen for at større vilde fugle bliver tiltrukket af foderrester.
- Brug ikke vand fra overfladevandreseoirer (fx fra søer eller åer), herunder opsamlet regnvand, da det kan indeholde virus.
- Afskærm udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller som dit fjerkræ har adgang til, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.
- Sørg for at adskille ænder og gæs fysisk fra hønsefugle og anvend ikke samme udstyr, redskaber, fodtøj og transportkasser imellem dem medmindre det er blevet rengjort og desinficeret forinden. Ænder og gæs viser ikke altid symptomer på sygdom mens høns ofte bliver alvorligt ramt. Der er større risiko for, at et lavvirulent fugleinfluenzavirus kan ændres til et højvirulent i hønsefugle end i svømmefugle
- Medbring ikke gæs eller ænder til udstillinger, skuer, konkurrencer og lignende, hvor der er andet fjerkræ.

Desuden bør nedenstående 6 råd være en del af den normale smittebeskyttelse i en fjerkræbesætning:

- Skift fodtøj, skift tøj eller anvend overtrækstøj, når du går ind til din besætning.
- Vask hænder i varmt vand og sæbe inden og efter du har været inde hos din besætning.
- Hunde brugt til jagt bør ikke – på grund af mulighed for smittespredning – komme i kontakt med dit tamfjerkræ eller dit opdrættede fjervildt.
- Redskaber og andet, der har været anvendt til et fjervildt- eller fjerkræhold, bør ikke anvendes i andre besætninger.
- Hold rent ved indgangen til stalden, i forrum og omkring fodersilo m.v.
- Sørg for at servicepersonale eller gæster i besætningen ikke udgør en smitterisiko, inden de får adgang til din besætning. Hav derfor ekstra skiftesko og overtrækstøj liggende klart.

Hvorfor skal høns og ænder holdes adskilt?

Høns og ænder skal holdes adskilt, fordi ænder – og andre svømmefugle – kan være bærere af fugleinfluenza uden at have symptomer på sygdommen. Der er større risiko for, at et lavvirulent fugleinfluenzavirus kan ændres til et højvirulent i hønsefugle end i svømmefugle. Sættes svømmefugle, som er bærere af et lavvirulent fugleinfluenzavirus, sammen med hønsefugle, kan virus i hønsefuglene – i værste tilfælde – omdannes til et højvirulent fugleinfluenzavirus. Det kan føre til udbrud af fugleinfluenza. Hønsefugle er i modsætning til svømmefugle meget følsomme og vil hurtigt udvikle sygdom og dø, hvis de udsættes for smitte med fugleinfluenzavirus.

Skal det være "sandkassesand" fra byggemarkedet eller varmebehandlet fuglesand fra dyrehandleren, vores dyr skal skrabe i?

Når det gælder smitteforebyggelse, er det aldrig godt at hente sand eller grus til hobbyfjerkræ i områder, der besøges af ænder, gæs og trækkende vilde fugle. Der er dog intet krav om, at sand eller grus skal stamme fra særlige forhandlere, eller at det skal være varmebehandlet.

Må mine høns få opsamlet græs efter græsslåning, en skovfuld jord til at rode i eller en spand ukrudt?

Hvis der ikke har gået gæs, ænder eller trækkende fugle på det område, hvor græsset, jorden eller ukrudtet er indsamlet, så er der ikke noget i vejen for at give det til dine høns.

Hvilke fugle er opdrættet fjervildt?

Ved opdrættet fjervildt forstås gråænder, fasaner og agerhøns, inklusive rødhøns og stenhøns, der holdes under hegning.

Jeg opdrætter gråænder til udsætning. Må jeg også opdrætte tamænder?

Ja. Det er tilladt at opdrætte eller holde gråænder, tamænder og gæs samtidig. Det er dog en betingelse, at de holdes fysisk adskilt fra andre fjerkræarter eller andet fjervildtopdræt.

Må mine gråænder ikke længere svømme rundt i min sø?

Nej, men de skal kunne svømme i et kunstigt bassin med fast bund. Bassinet skal være let at gøre rent og desinficere. Der skal også ske regelmæssig udskiftning af vandet. Bassinerne skal være afskærmet, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

Gælder der særlige regler for opdrættede fasaner og fugle til jagt?

Når fasaner og ænder til jagt er sat ud, betragtes de som vilde fugle, og dem kan der ikke laves regler for. Så længe opdrætterne har dyrene under hegn, gælder de samme regler for fasanerne og ænderne, som der gør for andre besætninger med fjerkræ og andre fugle.

Må vi købe og sælge racedyr inden for Danmarks grænser?

Alle, der handler fjerkræ eller opdrættet fjervildt, skal kunne dokumentere, at besætningen er testet fri for fugleinfluenza. For handel med fjerkræ gælder, at fjerkræet inden for de seneste 3 måneder skal være undersøgt for fugleinfluenza med et negativt resultat. For handel med opdrættet fjervildt gælder, at fjervildtet inden for de seneste 2 måneder skal være undersøgt for fugleinfluenza med et negativt resultat. Ovennævnte gælder dog ikke for besætninger, der på omsætningstidspunktet har mindre end 100 dyr.

Transport af fjerkræ

Du må gerne transportere dine hobbyhøns rundt i landet og sælge dem til andre. Men vi opfordrer alle til at hjælpe med at begrænse risikoen for at sprede smitten. Generelt er det vigtigt, at du sørger for at vaske hænder og skrive fodtøj, inden du går ind og ud af en besætning, så du ikke slæber jord, fugleklatte eller andet skidt med ind. Så er du med til at mindske risikoen for at sprede smitten.

Må man vaccinere sine hobbyhøns mod fugleinfluenza?

Nej. Der er et generelt forbud i EU mod at vaccinere mod fugleinfluenza. Vaccination kan ikke forhindre infektion af de vaccinerede dyr, men vil undertrykke symptomerne og reducere den mængde virus, de inficerede dyr udskiller. På den måde kan de vaccinerede dyr fungere som raske smittebærere og udgøre en risiko for at overføre smitte til andet fjerkræ.

6.4. OM VILDE FUGLE

Hvad gør jeg, hvis jeg opdager døde eller syge fugle i naturen?

Lad fuglene ligge. Det er helt normalt, at fugle dør i naturen, men hvis fundet drejer sig om vandfugle, rovfugle eller kragefugle, skal Fødevarestyrelsen have besked. Send besked og sørg for at give en nøjagtig beskrivelse af stedet, hvor du har fundet fuglene. Fødevarestyrelsen vil herefter vurdere dit fund og afgøre, om fuglene skal undersøges for fugleinfluenza. Med Fødevarestyrelsens app "FugleinfluenzaTip" kan du melde fund af døde, vilde fugle direkte via din smartphone.

Må jeg røre ved en død fugl?

Hvis du finder en død fugl i naturen, bør du lade være med at røre ved den. Den kan smitte længe efter den er død. Hvis du skal fjerne en død fugl f.eks. fra din have, skal du undgå at komme direkte i kontakt med fuglen eller dens ekskrementer. Brug engangshandsker eller saml fuglen op med en plastikpose. Læg fuglen i plastikposen og luk posen. Smid posen i skraldespanden sammen med den almindelige dagrenovation, og vask derefter hænderne grundigt med vand og sæbe. Det dræber virus. Kun voksne bør håndtere døde fugle.

Hvorfor er vilde fugle farlige for fjerkræ?

De vilde fugle tiltrækkes af foder, der er lagt ud til fritgående fjerkræ eller fjervildtopdræt. Vilde andrikker kan også tiltrækkes af indhegnede ænder i parringstiden. Smitte kan spredes ved, at de klatter og blander sig med tamme høns og ænder, inden de flyver videre igen.

Lander vilde fugle primært, hvis de kan se foder og vand, eller er synet af andre fugle nok til at få dem til at lande?

Trækkende svømmefugle tiltrækkes primært af vand og foder, da de er på gennemrejse og har behov for at finde steder, hvor de kan finde føde, før de skal videre. Andre fugle vil uden tvivl kunne tiltrække visse trækkende fugle. Det kan jo betyde, at der netop er foder til stede. Derfor er kravet om at fodre og vande indendørs eller under overdækning et supplement til reglerne om adskillelse af fjerkræ fra vilde fugle.

Må jeg fortsætte med at fodre vilde fugle i haven?

Ja, det må du gerne. Du skal blot være opmærksom på ikke at røre ved fuglene. Ved rensning af foderbrætter og lignende eller håndtering af døde fugle bør du tage handsker på.

Har du selv hobbyfjerkræ på din ejendom, anbefaler vi dog, at du ikke fodrer vilde fugle, fordi det giver en unødigt risiko for overførsel af smitte til det tamme fjerkræ.

Hvad med duerne på Rådhuspladsen og andre steder?

Duerne på Rådhuspladsen betragtes som vilde fugle, og derfor kan der ikke laves regler for dem. Men de er ikke trækfugle og betragtes derfor ikke som potentielle smittebærere. Endvidere viser undersøgelser, at duer er forholdsvis modstandsdygtige over for fugleinfluenza, selvom det dog ikke kan udelukkes, at de kan smittes med fugleinfluenza.

6.5. OM FJERKRÆKØD OG ÆG

Er det farligt at spise fjerkrækød?

Nej, der er ingen risiko ved at spise tilberedt kød fra fjerkræ. Af hensyn til risikoen for salmonella og campylobacter med videre bør man dog vaske hænder, når man har rørt ved kød, og tilberede kødet godt. Bakterier og virus dræbes ved 70 °C.

Kan jeg spise en fugl, der har fugleinfluenza?

Du skal ikke spise syge dyr. Heller ikke fugle med fugleinfluenza og heller ikke selvom vira dør ved opvarmning til 70 °C.

Er det farligt at spise æg?

Nej. Bakterier og virus dræbes ved 70 °C. Man skal dog altid håndtere æg med omtanke, da der er risiko, om end meget lille, for forekomst af f.eks. salmonella. Fugleinfluenza har ikke givet anledning til at ændre de råd, som Fødevarestyrelsen allerede giver om æg.

Hvad med pasteuriserede æg, er de farlige?

Nej, der er ingen risiko ved at spise pasteuriserede æg eller pasteuriserede æggeghvider eller æggeblommer.

Er det farligt at puste æg ud for at dekorere dem til påske?

Nej, hvis æggene er rengjorte, er der ingen risiko for at få fugleinfluenza. Af hensyn til salmonellarisikoen anbefaler Fødevarestyrelsen dog, at I spritter æggene af, inden I puster dem ud. Læs mere om påskeæg på www.altomkost.dk.

Man kan købe rigtige æg beregnet til dekoration. De er vaskede og pustedede. Er det farligt at bruge dem?

Nej. Da de er rengjorte og pustedede, vil de ikke kunne overføre fugleinfluenza.

6.6. SÆRLIGT FOR KATTEJERE

Kan katte blive inficeret med fugleinfluenza?

Katte kan smittes med fugleinfluenza af typen H5N1, men der er set ekstremt få dokumenterede tilfælde af fugleinfluenza hos katte, selv om der har været rig mulighed for smittekontakt. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle, f.eks. katte der fanger og æder vilde fugle smittet med fugleinfluenza. Ved sygdom hos kæledyr skal man altid konsultere en dyrlæge for korrekt diagnose og behandling. Man har ikke kendskab til, at inficerede katte har smittet mennesker.

Hvor længe går der, fra en kat er blevet smittet, til den bliver syg?

Det afhænger af den mængde virus, som katten har været udsat for, og virussens evne til at fremkalde sygdom (virulens) samt smittevejen. Et meget forsigtigt skøn er 2-7 dage. I eksperimentelle undersøgelser har man set tydelige forandringer efter 7 dage. Men man ved ikke, hvordan det er i det virkelige liv.

Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har kat og bor i en zone med fugleinfluenza?

Hvis du har kat og bor i en zone med fugleinfluenza, bør du undgå, at katten kommer i kontakt med vilde fugle og dermed risikerer at blive smittet med fugleinfluenza. Fødearestyrelsen anbefaler derfor, at tamme katte i videst muligt omfang holdes inden døre. Gårdkatte bør fodres regelmæssigt for at mindske risikoen for, at de begynder at strejfe efter føde og dermed kommer i kontakt med inficerede vilde fugle. Vilde katte bør ikke fodres, eller de bør fodres mindst 100 meter fra bebyggelse, især hvor der også er fjerkræ og tamkatte.

Hvad gør jeg, hvis min kat kommer hjem med en død fugl?

Du skal kun foretage dig noget særligt, hvis du bor i en zone med fugleinfluenza. I den situation vil Fødearestyrelsen gerne have undersøgt fuglen for fugleinfluenza. Ring derfor til Fødearestyrelsen. Indtil du får at vide, hvad du skal gøre med fuglen, kan du samle den op med en engangshandske eller plastikpose, lægge den i en plastikpose og lukke posen. Vask hænderne grundigt med sæbe bagefter. Hvis du ikke bor i en zone med fugleinfluenza, kan du smide fuglen ud med dagrenovationen, når den er lagt i en lukket pose, som beskrevet ovenfor.

6.7. SÆRLIGT FOR HUNDEJERE

Kan hunde blive inficeret med fugleinfluenza?

Der er kun sparsomme informationer om fugleinfluenza og smitte til hunde. De foreløbige erfaringer tyder på, at hunde ikke er særligt modtagelige, selvom de har været i kontakt med smittede dyr. På nuværende tidspunkt er det således forskernes vurdering, at hunde kan betragtes som blindgydeværter for fugleinfluenzavirus. Blindgydeværter betyder, at hunde måske i sjældne tilfælde kan smittes med virus, men de kan ikke smitte videre til mennesker eller andre dyr. Der er således ikke grundlag for antage, at hunde udvikler sygdom eller spreder fugleinfluenzavirus til mennesker eller dyr.

Hvad skal jeg gøre, hvis min hund spiser en fugleklat, et fuglekadaver eller lignende?

Hunde anses ikke for at være modtagelige over for fugleinfluenza. Vask dog hunden, hvis den har rullet sig i en fugleklat eller en død fugl. Ved sygdom hos kæledyr skal man altid konsultere en dyrlæge for korrekt diagnose og behandling.

6.8. SÆRLIGT FOR SKOLER OG DAGINSTITUTIONER

Må vi fodre ænder og lignende, når vi er på tur?

Ja, det må I gerne. I skal blot være opmærksomme på ikke at røre ved fuglene. Efter turen skal I rengøre fodtøj og eventuelt tøj, der måtte være kommet fugleekskrementer på. På den måde undgår I at overføre eventuel smitte fra vilde fugle til fjerkræ. Det er også en god ide at vaske hænderne i vand og sæbe efter turen.

Må vi fodre vilde fugle omkring skolen/daginstitutionen?

Ja, det må I gerne. I skal blot være opmærksom på ikke at røre ved fuglene, og at børnene ikke må røre ved foderbræt og lignende. Når I renser foderbrætter eller lignende eller håndterer døde fugle, bør I tage handsker på. Vask hænderne afslutningsvis. Hvis I har høns eller andet fjerkræ, anbefaler vi dog, at I ikke også fodrer vilde fugle. Det giver nemlig en unødigt risiko for overførsel af smitte til det tamme fjerkræ.

Må børnene komme i kontakt med de høns, vi har på legepladsen?

Som altid, når man har været i kontakt med fjerkræ, skal man sørge for grundig håndvask. Man skal vaske fodtøjet, før man går ind til hønsene, og når man går ud igen, for ikke at sprede smitte. Desuden bør kroge til hønsegården/huset sidde så højt oppe, at børnene ikke kan komme derind, uden at der er en voksen med.

Må vi tage børnene med på gårdbesøg?

Ja, I skal blot være opmærksom på at få rengjort fodtøj og i øvrigt følge reglerne på landbruget.

Må børnene være med til at lave mad med æg eller fjerkræ?

Ja, så længe I sørger for at hjælpe børnene med, at de får vasket deres hænder, efter at de har rørt ved råvarerne. Man bør fortælle dem om de almindelige regler for håndtering af fødevarer, f.eks. at man ikke spiser/slikker på råt kød og æg.

6.9. SÆRLIGT FOR NATURVEJLEDERE

Skal vi tage særlige forholdsregler, når vi har børnene med i et vådområde?

I skal ikke røre ved fugle eller fugleekskrementer. Desuden skal I efter turen rengøre fodtøj og tøj, der er kommet fugleekskrementer på for at undgå at overføre eventuel smitte fra vilde fugle til fjerkræ. Det er også en god ide at vaske hænderne med vand og sæbe.

Må vi fodre vilde fugle omkring naturskolen?

Ja, det må I gerne. Men I skal ikke røre ved fuglene, og eleverne/gæsterne må ikke røre ved foderbræt og lignende. Ved rensning af foderbrætter med videre eller håndtering af døde fugle bør man tage handsker på og vaske hænder afslutningsvis. Har I høns eller andet fjerkræ ved naturskolen, anbefaler vi dog, at I ikke også fodrer vilde fugle. Det giver nemlig en unødigt risiko for overførsel af smitte til det tamme fjerkræ.

Må elever/gæster komme med ind i hønsegården på naturskolen?

Ja, men man skal vaske fodtøjet både før, man går ind til hønsene, og når man går ud igen for ikke at sprede smitte. Desuden skal man som altid, når man har været i kontakt med fjerkræ, sørge for grundig håndvask med vand og sæbe.

Er der risiko for fugleinfluenza, hvis vi ruger æg ud i en rugemaskine?

Nej.

7. GENNEMGANG AF NYESTE LOVGIVNING OG RETNINGSLINJER

7.1. DYRESUNDHEDSLOVEN (ANIMAL HEALTH LAW, AHL)

Den 21. april 2021 trådte den nye dyresundhedslov i kraft. Loven er en EU-lovgivning, der implementeres direkte i medlemslandene, herunder Danmark. Loven suppleres af bekendtgørelser, der sikrer yderligere minimumskrav på dyresundhedsområdet. Med den nye dyresundhedslov er der sket en række ændringer i forbindelse med bekæmpelse af fugleinfluenza.

De nye tiltag er:

- Man må ikke længere transportere dyr ind i en zone
- Man må som udgangspunkt gerne transportere rugeæg ind i en zone
- Alle udbrud af fugleinfluenza underlægges en risikovurdering af Fødevarestyrelsen
- Der oprettes også zoner ved udbrud af fugleinfluenza i hobbyhold
- Der skal kun foretages klinisk syn ved udsætning af dyr
- Det er tilladt at transportere æg direkte fra en besætning i zonen til pakkeriet, når æggene transporteres på plastikbakker
- Udbrud med nye H-typer kan nu betragtes under samme regler som H5 og H7

7.2. OIES RETNINGSLINJER

Den 29. maj 2021 trådte Verdensorganisationen for dyresundheds (World Organisation of Animal Health, OIE) retningslinjer vedrørende bekæmpelse af fugleinfluenza i kraft, i Danmark. Ændringer i retningslinjer for bekæmpelse af fugleinfluenza, i forbindelse med den nye dyresundhedslov er beskrevet nedenfor.

Definitionen af hobbyhold er ændret:

Der er ændret i definitionen vedr. de kategorier af fjerkræ, der IKKE tæller med i forbindelse med restriktioner ved udbrud. Det betyder, at fugle, der holdes privat, hvorfra produkter ALENE anvendes i dennes husholdning, og hvor fuglene ikke har direkte eller indirekte kontakt til andet fjerkræ, ikke defineres som fjerkræ. Ligeledes gælder for fugle, der holdes med henblik på shows, race, udstillinger, zoologiske samlinger og konkurrencer samt avl hertil, og fugle, der holdes som kæledyr under forudsætning af, at fuglene ikke har direkte eller indirekte kontakt til andet fjerkræ. Smitte med fugleinfluenza i ovenstående tilfælde bør ikke længere medføre restriktioner i forbindelse med udbrud.

“Poultry: all birds, reared or kept in captivity to produce any commercial animal products, or for breeding for this purpose, fighting cocks used for any purpose, and all birds used for restocking supplies of game or for breeding for this purpose, until they are released from captivity.

Birds that are kept in a single household, the products of which are used within the same household exclusively, are not considered poultry, provided that, they have no direct or indirect contact with poultry or poultry facilities.

Birds that are kept in captivity for other reasons, including those that are kept for shows, racing, exhibitions, zoological collection, and competitions, and for breeding or selling for these purposes, as well as pet birds, are not considered poultry, provided that they have no direct or indirect contact with poultry or poultry facilities.”

Den 1. januar 2022 trådte der også nye regler i kraft for indberetning ved fund af lavpatogen fugleinfluenza (LPAI) i kraft: Fund af lavpatogene udbrud skal ikke længere indrapporteres med det samme og vil ikke udløse restriktioner i forbindelse med et udbrud. Det er fortsat op til de enkelte lande at sikre, at lavpatogen AI smitte ikke breder sig og at tage hånd om eventuelle udbrud.

Restriktionsperioden forkortes

Det blev vedtaget at ændre den nuværende restriktionsperiode fra 3 mdr. til 28 dage. Det betyder, at det nu er muligt at få landestatus som fri for fugleinfluenza 28 dage efter, at desinfektion af huset er afsluttet.

NB! Der kan fra tredjelande altid være ekstra krav og ekstra tid påhæftet de generelle retningslinjer

Antal prøver:

Antallet af prøver, der skal udtages, fremgår af bilag 2 i bekendtgørelse om overvågning for aviær influenza hos fjerkræ.

Der skal enten indsendes 10 kadavere eller 10 kloak- og 10 svælgsvabere fra 10 raske dyr pr. epidemiologisk enhed/dyreart.

BILAG 1.1. PRØVEUDTAGNING

Prøverne skal udtages af en autoriseret dyrlæge eller af en anden uvildig person, der er uddannet til opgaven, under en dyrlæges ledelse og ansvar. Det er operatørens (den besætningsansvarliges) ansvar at sikre, at prøverne bliver udtaget.

Operatøren kan vælge, om dyrlægen/prøveudtageren skal udtage **svaberprøver** eller **kadavere** (hele dyr) til indsendelse.

Prøverne skal udtages repræsentativt for flokken eller besætningen. Dette gælder også, hvis der indsendes kadavere til undersøgelse.

Svælgsvabere og kloaksvabere

Der udtages to svaberprøver pr. fugl, én svælgsvaberprøve og én kloaksvaberprøve.

Svælgsvabere: Prøven tages ved at åbne næbbet på fuglen, føre vatsvaberpinden ind i den bageste del af mundhulen og svabre cirkulært og vertikalt fire gange rundt i svælgets periferi. Til sidst svabres hen over strubehovedets åbning.

Kloaksvabere: Ved udtagningen sikres det, at svaberen kommer i kontakt med slimhinden i kloak/rektum, og at der medfølger fæces, optimalt 1g.

Når prøven er taget, anbringes vatsvaberpinden i prøverøret. Hvis laboratoriet anbefaler poolede prøver, anbringes de 10 kloaksvabere i ét rør og de 10 svælgsvabere i ét andet rør.

Yderste del af vatsvaberpinden brækkes af så tæt på vatspidsen, at låget kan skrues helt fast.

Hvis prøverne udtages som tørsvabere, skal de holdes på køl efter udtagningen og transporteres hurtigt til laboratoriet, således at de er fremme på laboratoriet inden for 24 timer efter prøveudtagelse. Rørene skal entydigt mærkes med flok eller husnummer, samt CHR nr. Svaberne kan udtages som tørsvabere, hvis der anvendes sterile, DNA, DNase og RNase-frie 50 ml prøverør af plastik (Polypropylen, PP) med skruelåg. Rørene skal være ca 30 mm i diameter og 115 mm høje. Rørene må ikke have svaberne monteret i låget.

Der er flere producenter og forhandlere af rør. F.eks.:

- Varenr. 02-572-8001, Frisenette
- Varenr. 62.547.004, Hounisen
- Varenr. 62.547.254, Hounisen

Alternativt til tørsvabere kan anvendes svabere i virustransportmedie fra SSI Diagnostika (<https://ssidiagnostica.com/>), vare 99960 (Kloakmedie, 7.5 mL) til kloaksvabere og 99962 (Enkeltstyrkemedie, 7.5 mL) til svælgsvabere. Rør med medie opbevares på frost indtil brug; Når svaberne er placeret i mediet skal opbevaring være på køl, og prøverne må ikke fryses. Optøet medie skal have en svagt rødlig farve, det må ikke være helt gult.

Svaberne skal være vat-svaberpinde, fx steril vatpind 150 mm, lille hoved (2270.0194, Hounisens Laborarieudstyr) eller steril vatpind 150 mm (f.eks. Kruuse Cat.no. 161181 eller Evet varenr. 140041).

Kadavere

De aflivede dyr skal nedkøles (ikke fryses), inden de emballeres.

Intakte, hele kadavere sendes uåbnede efter omhyggelig emballering.

Avispapir eller andet sugende papir kan anvendes som inderste lag omkring dyrene, som derefter pakkes i to lag vandtætte, lukkede plastikposer eller plastikbeholdere. Imellem de to lag plastik skal pakkes sugende materiale, f.eks. avispapir, for at hindre udsivning til yderemballagen. Til sidst anbringes materialet i en solid papkasse. Den udfyldte indsendelsesblanket vedlægges uden dog at komme i direkte kontakt med kadaverne eller det sugende papir/avispapir.

BILAG 1.2. INDSENDELSE AF PRØVER

Laboratoriets indsendelsesblanket og vejledning til indsendelse af prøver skal anvendes.

Prøverne skal ledsages af den udfyldte indsendelsesblanket og skal emballeres og mærkes som beskrevet på laboratoriets hjemmeside.

Prøverne skal sendes til et udpeget officielt laboratorium. Vi anbefaler, at I anvender SSI.

Undersøgelse på KU/SSI:

Hvis prøverne ønskes undersøgt på KU/SSI, kan der enten indsendes kadavere eller svaberprøver.

Indsendelsesblanket, pakkelabels, krav til emballering mv findes på SSI Veterinær Diagnostiks hjemmeside: <https://www.vetssi.dk/rekvirer-analyser/forsendelse>.

Svaberprøver:

Svaberprøverne skal transporteres på køl. Bemærk, at tørsvabere skal transporteres på køl og være laboratoriet i hænde inden for 24 timer efter udtagelse.

Pakken med svaberprøver mærkes med SSI AI overvågning pakkelabel: **Aviær influenza overvågning** (vetssi.dk)

Svaberprøver indsendes til:

**Statens Serum Institut
Veterinær Diagnostik
PDC, Bygning 85
Artillerivej 5
2300 København S**

Ved aflevering via kurer skal man være opmærksom på, at adressen angives som Ørestads Boulevard 5 på mange GPS-systemer

Kadavere:

Kadavere indsendes på køl. Den udfyldte indsendelsesblanket vedlægges uden dog at komme i direkte kontakt med kadaverne eller det sugende papir/avispapir.

Kadaverne indsendes til:

Sektion for Patobiologi
Sektionsstuen
Københavns Universitet
Institut for Veterinær og Husdyrvidenskab
Ridebanevej 3
1870 Frederiksberg C

Det anbefales, at kadaverne indsendes til laboratoriet mandag til onsdag med quickbrev eller med kurer. Vær opmærksom på om laboratoriet har krav til emballagen. Undersøg dette på laboratoriets hjemmeside.

Pakken med kadavere mærkes med KU pakkelabel, der kan downloades her:

<https://www.vetssi.dk/rekvirer-analyser/forsendelse>.

Har du styr på dine fugle?

Vidste du?

At der er risiko for smitte med Fugleinfluenza fra vilde fugle. Det er derfor vigtigt, at du beskytter dine egne fugle.

Husk

At alle meget syge fugle eller uforklarlig høj dødelighed i din flok skal undersøges af en dyrlæge. Det er lovpligtigt at anmelde en mistanke om Fugleinfluenza.

Tip 1

Smittebeskyttelse

Beskyt dine fugle – skift fodtøj og vask hænder før og efter besøg hos dine fugle. Hold din ejendom ren og ryddelig, så du undgår besøg af rotter og mus. Sørg for bekæmpelse af gnavere, hvis de er der.

Tip 2

Fodring og vanding

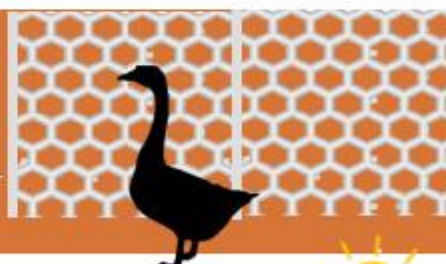
Begræns mængden af vilde fugle i hønsegården ved at følge reglerne:

- Fodring og vanding skal ske under tag.
- Vandbassiner skal afskærmes
- Overfladevand og opsamlet vand må ikke anvendes til vanding

Tip 3

Adskillelse

Du skal holde dine andefugle og hønsefugle fysisk adskilt, så de ikke kan smitte hinanden.

Nyheder

Hold øje med nyheder om Fugleinfluenza på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk eller på Facebook på siden Fødevarestyrelsen.

Tip 4

Beskyt det danske fjerkræ!

Vidste du?

At der er stor risiko for, at man kan smitte danske fjerkræflokke med fugleinfluenza, fordi der lige nu er udbrud af sygdommen blandt vilde fugle i Danmark?

Smitteoverførsel

Smitten kan overføres direkte fra vilde fugle til dit fjerkræ. Men den kan også overføres nemt med foder og drikkevand, der indeholder virus. Smitten kan også overføres med tøj og fodtøj, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner, kasser, biler, etc.

Undgå så vidt muligt kontakt til vilde fugle

Hvis du har været i kontakt med vilde fugle, f.eks. i forbindelse med jagt, må du ikke komme direkte ind i danske fjerkræstalde. Rør kun ved vilde fugle, hvis det er nødvendigt. Vask dine hænder grundigt med varmt vand og sæbe efterfulgt af alkoholbaseret hånddesinfektion efter kontakt med fugle og inden indgang til dine egne fugle.

Hygiejne

Alt, hvad der kommer ind i din besætning, skal være rent, og du skal stramme op på alle forholdsregler vedrørende biosikkerhed for ikke at tiltrække vilde fugle. Vær ekstra opmærksom på at skifte til rent tøj, strømper og fodtøj samt vaske og desinficere dine hænder, inden du går ind i en fjerkræbesætning. Som producent skal du sørge for at have rene skiftesko og rent overtrækstøj klar til både medarbejdere og besøgende. Husk at begræns antal besøgende på bedriften. Hold din ejendom ren og ryddelig. Der skal også være etableret egne lukkede modtagerslanger på dine fodersiloer, og foderpladsen skal være rengjort. Ligeledes skal området omkring indgangen til besætningen og forrummet holdes rengjort.

Jægere

Hvis du har været på jagt, er det vigtigt, at du overholder anbefalede karantæne-regler, inden du besøger en fjerkræbesætning. Gå ikke ind i fjerkræbesætninger, førend der er gået 48 timer efter deltagelsen i jagten. Husk også at rengøre dine støvler efter jagten, inden du lægger dem i bilen. Hunde brugt til jagt må ikke – på grund af risiko for smittespredning – komme i kontakt med dit tamfjerkræ eller dit opdrættede fjervildt. Brug håndsprit under selve jagten efter kontakt med vildt. Anvend ikke redskaber i besætningen, der har været brugt til håndtering af fjervildt eller andet fjerkræ.

Nyheder

Hold øje med nyheder om Fugleinfluenza på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk eller på Facebook på siden 'Fødevarestyrelsen'.

Beskyt det danske fjerkræ!

Vidste du?

At der er risiko for, at man kan smitte danske fjerkræflokke med Fugleinfluenza, fordi der lige nu er en række andre lande i Europa, der har udbrud af sygdommen?

Smitteoverførsel

Smitten kan overføres fra dyr til dyr, men den kan også overføres nemt med foder og drikkevand, der indeholder virus. Smitten kan også overføres med tøj og fodtøj, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner, kasser, biler, etc.

Kommer du fra lande med udbrud?

Hvis du har været i udbrudszone i de smittede lande, må du ikke komme ind i danske fjerkræstalde. Hvis du bor i eller har været på ferie i lande med udbrud, men arbejder med at hente/fange/passe/montere fjerkræ eller fjerkræudstyr i Danmark, så er det vigtigt, at du overholder karantæne reglerne, før du går ind i danske fjerkræstalde (48 timer). Medbring ikke fødevarer til Danmark – heller ikke madpakker!

Hygiejne

Alle biler, moduler og kasser, der indføres til Danmark, skal være vaskede og være helt rene før ankomsten til Danmark. Du skal altid huske at skifte til rent tøj, strømper og fodtøj samt vaske og desinficere dine hænder, inden du går ind i en fjerkræbesætning. Overhold altid de retningslinjer, som den danske fjerkræproducent har opstillet.

Jægere

Hvis du har været på jagt i lande med udbrud af Fugleinfluenza, er det vigtigt, at du overholder karantæne reglerne i Danmark når du kommer retur. Husk også at rengøre dine støvler efter jagten, inden du lægger dem i bilen. Medbring ikke din hund til jagt i lande med Fugleinfluenza. Brug håndsprit under selve jagten efter kontakt med vildt.

Nyheder

Hold øje med nyheder om Fugleinfluenza på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk eller på Facebook på siden 'Fødevarestyrelsen'.

- ✓ Pas på indslæbning af smitte udefra til stald og hønsegårde – fokus på biosikkerheden!
- ✓ Hold altid døren til stalden låst
- ✓ Skift fodtøj ved hygiejnebarrieren i forrum
- ✓ Skift overtrækstøj ved hygiejnebarrieren i forrum
- ✓ Vask hænderne før indgang til dyrene og ved udgang. Brug engangshåndklæder!
- ✓ Hold orden, ryd op og gør rent! Både ved indgang til stalden, i forrum, pakkerum, udleveringsrum, ved fodersiloer, etc.
- ✓ Sikre at veje og pladser ved porte, døre og fodermodtagelsessteder er veldrænedede og af fast materiale
- ✓ Ved foderlevering skal der være egen modtagerslange samt en affaldsspand tæt ved fodersiloerne
- ✓ Sikre en effektiv skadedyrsbekæmpelse og hold vilde fugle ude fra lukkede staldmiljøer
- ✓ Hold hunde, katte og andre husdyr væk fra stalden
- ✓ Brug et sæt redskaber til hvert hus og lån ikke af naboen eller andre. Ingen redskaber eller værktøj må indføres uden desinfektion
- ✓ Tjek at gæster, håndværkere, aflæssere, dyrlæger, etc. ikke udgør en smitterisiko
- ✓ Undgå reparationer, rengøring af tagrender, etc. i produktionsperioden
- ✓ Sørg for rengøring og efterfølgende desinfektion under tomgangsperioden
- ✓ Sørg for uddannelse og vejledning af alt personale, der kommer i stalden
- ✓ Containeren med døde dyr, der tømmes af DAKA, skal ved afhentning stå helt ude ved vejen. Den brugte container må ikke bringes tilbage til huset, førend der er foretaget omhyggelig rengøring og desinfektion af denne. Rekvirerer eventuelt en ekstra container fra DAKA
- ✓ Alt fjerkræ, der må gå ude, skal fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større, vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- ✓ Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab må ikke få vand fra overfladevandreservoarer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand. Led regnvandet væk fra tage med tagrender, så dyrene ikke har adgang til dette vand og undgå så vidt muligt vandhuller i udearealerne.
- ✓ Udendørsbassiner, herunder såvel anlagte som naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle har adgang til, skal være afskærmet, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.
- ✓ Fangere skal udvise særlig agtpågivenhed over for smitte-overførsel fra en ejendom til en anden. Der må ikke ske færdsel fra uren til ren zone på ejendommene. Det anvendte tøj skal medbringes i en lukket pose, der først åbnes ved indgangen til stalden.
- ✓ Ved opdræt eller hold af ænder eller gæs må disse dyr ikke have fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab. Deres indhegninger, volierer, stalde m.m. må ikke være placeret på en sådan måde, at der er risiko for smitteoverførsel af fugleinfluenza mellem ænder eller gæs og de andre hønsefugle. Der må heller ikke anvendes samme udstyr, redskaber, fodtøj, transportkasser m.m., medmindre dette er blevet rengjort og desinficeret mellem anvendelse til forskellige formål.
- ✓ Gæs eller ænder må ikke tages med til samlinger, hvor der er andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab. Ved samling forstås udstillinger, skuer, konkurrencer eller lignende, herunder tilførsel til markeder. Dog kan samling ske, hvis en række betingelser er opfyldt